

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Unga o unga vuxnas livsvillkor och psykiska hälsa
-en resa genom Halland

20170316

En resa genom Halland

– Var är vi på väg?

Vart är vi på väg?

1. I den här kommunen är ungdomar 18-29 år de minst stressade i Halland
2. Den här kommunens värdegrund utgår från **Trygghet, Delaktighet, Framtidstro och Stolthet**
3. Den här kommunens befolkning ökade med ca 8% från 2011 till 2016
4. I den här kommunen är arbetslösheten hög (12-13 procent). Arbetslösheten bland ungdomar sticker ut till det negativa (ca 20 procent)

Vart är vi på väg?

1. 2015 hade kommunen temat "Den inkluderande kommunen"
2. I den här kommunen är det cirka 1000 elever i varje årskull
3. I den här kommunen finns det stora skillnader i upplevelsen av livsvillkor, mående och trivsel i skolan mellan de elever som har en funktionsnedsättning och de som inte har en funktionsnedsättning
4. Det skiljer sig ungefär 5,5 år i medellivslängd beroende på var i kommunen man bor

Vart är vi på väg?

1. I den här kommunen är könsskillnaderna som störst när det gäller psykisk ohälsa bland unga vuxna
2. I den här kommunen finns det en skolsköterska på 700 elever
3. I den här kommunen är den vanligaste inflyttaren en ettåring
4. Den här kommunen har ökat sin folkmängd med 55000 personer på 40 år

Vart är vi på väg?

1. I den här kommunen upplever högre andel unga män, än unga kvinnor, svåra besvär av ängslan, oro eller ångest (9 procent av de unga männen jämfört med 4 procent av de unga kvinnorna)
2. I den här kommunen upplever nästan tre gånger fler unga killar, än unga tjejer, att de har lågt emotionellt stöd (14 respektive 5 procent)
3. I den här kommunen görs 1 av 10 besök till ungdomsmottagningen av killar
4. I den här kommunen upplever drygt 4 av 10 unga män mellan 18-29 år att de inte kan lita på de flesta människor

Vart är vi på väg?

1. Den här kommunen har fler rökande spädbarnsföräldrar än övriga Halländska kommuner
2. I den här kommunen är utbildningsnivån lägre än hallandssnittet samt sverigesnittet
3. I den här kommunen lever kvinnor längst i både riket och i Halland
4. I den här kommunen upplever flest unga tjejer att de är otrygga jämfört med övriga halländska kommuner.

Vart är vi på väg?

1. I den här kommun är psykisk hälsa ett prioriterat målområde för alla kommunala nämnder
2. I den här kommunen finns det en modell för ungdomsinflytande
3. År 2013 och 2015 utsågs den här kommunen till årets företagarkommun i Halland
4. I den här kommunen är det en hög andel kvinnor och män i åldern 18-29 år som övervägt självmord, 16% bland kvinnor och 14% bland männen

Unga och unga vuxnas livsvillkor och psykiskiska hälsa

– en gemensam dialogprocess

Unga mäns livsvillkor och psykiska hälsa

Ungas livsvillkor och psykiska hälsa - genusperspektiv

Unga mäns livsvillkor och psykiska hälsa

Livsvillkor och psykisk hälsa hos unga utanför arbetsmarknaden

ti
ktiv

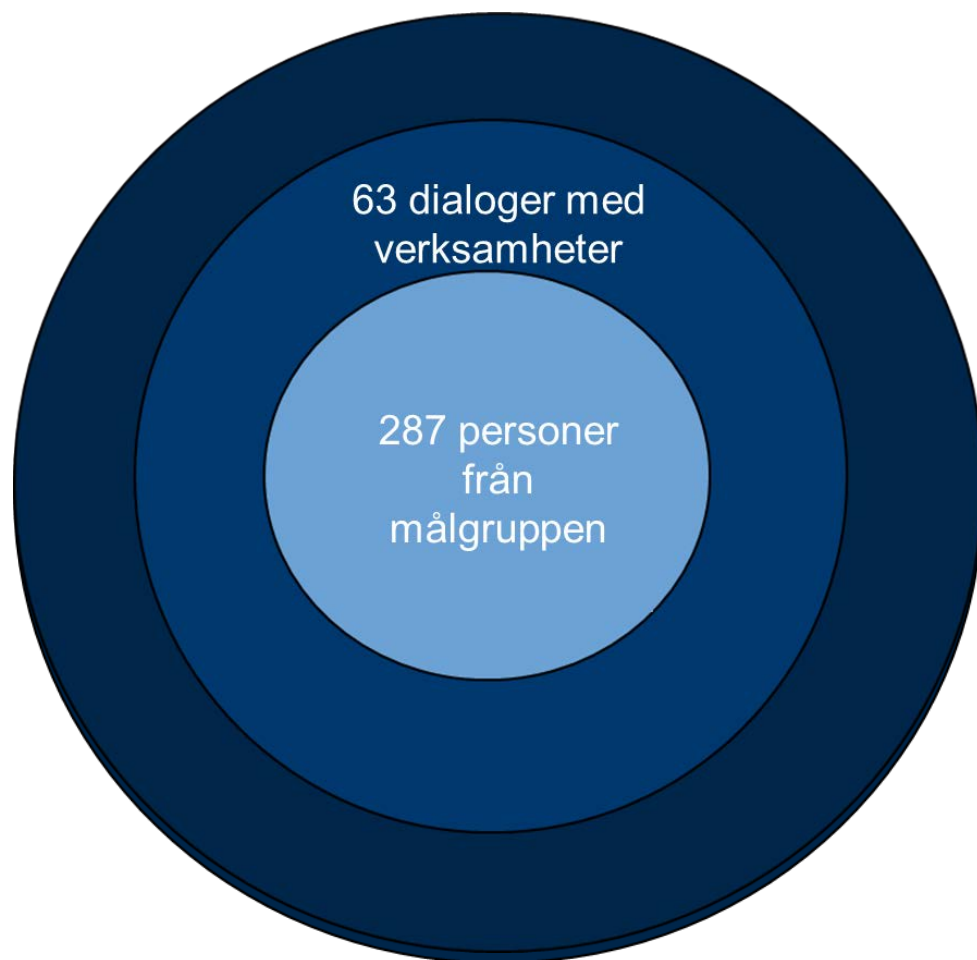
Redan genomförda processer där resultatet vägs in:

Unga mäns tillit – Varberg

Barn och familjer i särskilt behov av stöd – Varberg

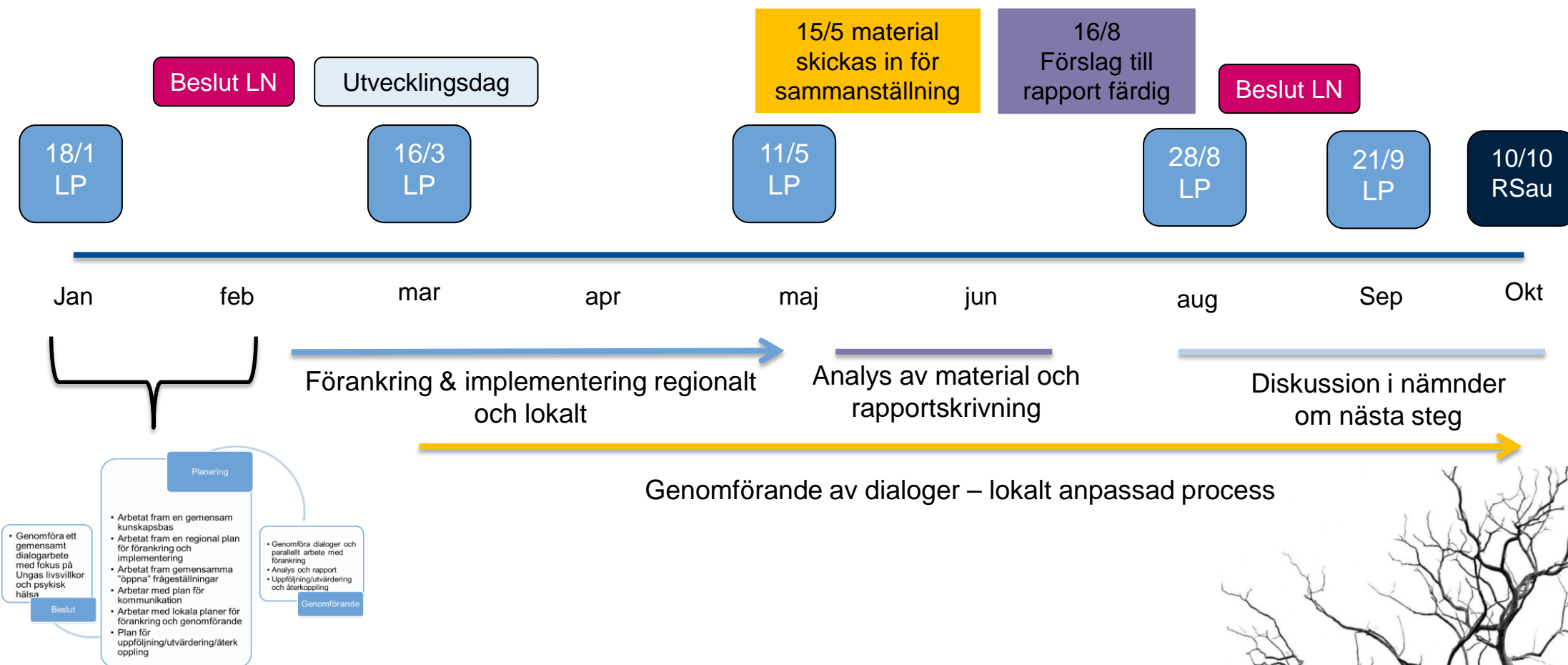
Unga kvinnors trygghet – Falkenberg

Genomförande - *perspektivinsamling*

- Ungas psykiska hälsa och livsvillkor är en komplex fråga att angripa
- Gruppen unga är en heterogen grupp
- Det finns många andra intressenter som har kunskap och perspektiv på frågan

Tidsplan:

Vad har vi hört?

Den generella bilden

- Den psykiska ohälsan är utbredd
- En oro över framtiden, att göra val som känns avgörande ex. jobb, bostad
- Det är svårt att få hjälp ”kom tillbaka om 6 månader om du känner dig sämre”
- Psykisk ohälsa är fortfarande tabubelagt och svårt att prata om

Den generella bilden

- Det saknas kunskap om psykisk ohälsa, diagnoser och hur bemötandet påverkar
- Det saknas kunskap om vilket stöd som finns att tillgå
- Alla veta att psykisk ohälsa är ett stort problem men inget man pratar om

Genusperspektivet

- Det finns ett tydligt genusperspektiv i frågan om ungas psykiska hälsa som är viktig att belysa både i det förebyggande arbetet och i vården
- Det finns en press på att passa in i den allt snävare mallen över vad som anses normalt
- Killar söker vård i lägre utsträckning och om de väl söker vård är de i sämre skick än tjejerna när de söker hjälp

Genusperspektivet

- Det är viktigt att fånga upp killarna när de söker hjälp annars finns det risk att man "tappar dem"
- Tjejer och killar ger uttryck för sitt mående på olika sätt, tjejer är mer öppna medan killar är mer "utåtagerande",
fångar vi upp båda uttrycken?
- Svårt att få hjälp i skolan, kuratorer och sjuksköterskor är svåra att nå

Unga utanför arbetsmarknaden

- Gruppen arbetslösa är en riskgrupp för psykisk ohälsa
- Hur man upplever sin arbetslöshet beror mer på sammanhanget, socialt nätverk, värderingar och normer än på kön och bakgrund
- Cannabis blir vanligare och är något som förenar många i utanförskap och som lindrar den psykiska ohälsan
- Det är relativt vanligt att inte vara nöjd med det stöd man får från olika myndigheter

Unga utanför arbetsmarknaden

- Det finns ett behov av ett integrerat stöd för hela livssituationen i de verksamheter där arbetslösa finns
- Steget till vårdcentralen eller psykiatrin är för stort, det är få som tar kontakt, det finns också ett stigma
- Det finns olika förväntningar på killar och tjejer som gör övergången till vuxenlivet svårare för killar än för tjejer

Trygghet o Tillit

- Genus och normer påverkar tilliten och tryggheten
- Tillit och trygghet är beroende av varandra
- Det krävs en väl fungerande integration och inkludering
- Politiker är för "osynliga" för de allra flesta ungdomar
- Många led innan man får hjälp påverkar tilliten till systemet
- Närvarande och synliga vuxna (föräldrar och lärare) är en viktig resurs
- Mötet mellan människor är viktigt

Unga med funktionsnedsättning

- Svårt att få arbete
- Många känner sig ensamma
- Med ADHD och ADD känner man sig ofta oförstådd och självkänslan sjunker
- För att utvecklas behöver man samtal och förståelse för sin diagnos och hittar metoder för att må bra
- Viktigt att få utveckla egna intressen och vara med andra utifrån intresse inte utifrån diagnos

”Vi har en lärare som inte tror på dyslexi och ADHD. Tycker inte att stöd behövs. Där hon kommer ifrån har de inte lika mycket stöd som här i Sverige och då tycker hon att det inte ska behövas. Läraren tycker också att man inte ska få hjälp i klassrummet eftersom när man kommer ut i det riktiga livet så får man inte hjälp, så man ska lära sig att klara det. Men hjälpen finns ju sen också! Rättstavningsprogram, de kommer ju inte att försvinna.”

Unga med funktionsnedsättning

- Det behövs mer kunskap om hur man bemöter unga med funktionsnedsättning – bemötandet är avgörande
- Det behövs verksamheter som fungerar bra för så många som möjligt
- Det finns ett glapp mellan olika stadier i skolan samt ett glapp mellan olika stödverksamheter
- Det behövs personer som slussar, följer upp och ser till att individen hamnar rätt

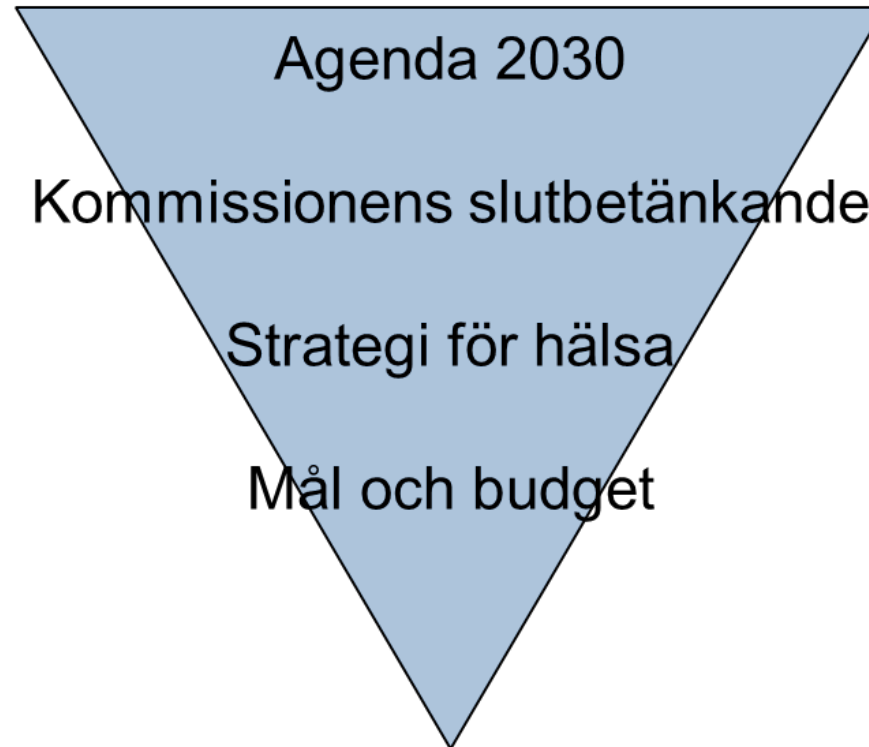
Konkreta lösningar – *den röda tråden*

- Närvarande vuxna, föräldrar och andra (skolan?)
- Tid till mötet, att se individen
- Tidiga och främjande insatser
- Höja kunskapen om hur bemötandet påverkar – bemötandet är avgörande
- Tydliggöra och synliggöra befintligt stöd

Konkreta lösningar – *den röda tråden*

- Det behövs flexibla system där alla människor kan passa in och komma till sin rätt
- Hjälp vid rätt tid
- Samordning mellan huvudmän
- Synliga politiker – mer samtal och dialog
- Fungerande integration och inkludering

Ramverket – det hänger ihop!

Unga, unga vuxnas livsvillkor och psykiska hälsa

Hur tar vi hand om de utmaningar vi sett?
Hur går vi vidare? *Vad kan vi göra tillsammans?*

